

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Ερ. Φ.: 43

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426
Email : atneke@culture.gr

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
ΚΟΙΝ: 1. Βουλευτή κ. Γιώργο Μουλκιώτη
2. Βουλευτή κα Παναγιώτα (Νάγια)
Γρηγοράκου
3. Βουλευτή κ. Πάρι Κουκουλόπουλο
4. Βουλευτή κα Ευαγγελία Λιακούλη
5. Βουλευτή κ. Μανώλη Χριστοδουλάκη
6. Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας &
Οικονομικών
7. Υπουργείο Εσωτερικών
8. Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 1651/9.11.2023 Ερώτηση με θέμα:
«Διάσωση της συνοικίας Χάρμαινας στην Άμφισσα»

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 1651/9.11.2023 Ερώτησης των Βουλευτών κ.κ. Γιώργου Μουλκιώτη, Παναγιώτας (Νάγιας) Γρηγοράκου, Πάρι Κουκουλόπουλο, Ευαγγελίας Λιακούλη, Μανώλη Χριστοδουλάκη και σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες Υπηρεσίες, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Η συνοικία Χάρμαινα αποτελεί ένα οικιστικό σύνολο αποτελούμενο από σαράντα δύο (42) κτήρια, τα οποία συνολικά έχουν κηρυχθεί ως διατηρητέα από το ΥΠΕΧΩΔΕ (Υ.Α. αριθ. 81771/4562/01-11-1988, ΦΕΚ 64/Δ/07-02-1989). Από τα κτήρια αυτά το μοναδικό που έχει χαρακτηριστεί ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο από το ΥΠΠΟ είναι το κεντρικό κτήριο της συνοικίας, γνωστό ως "Τουλασίδι", μαζί με την κρήνη που βρίσκεται δίπλα σε αυτό (Υ.Α. αριθ. Α/Φ31/19806/2597/30-07-1977, ΦΕΚ 902/Β/21-09-1977), κυριότητας του Δήμου Δελφών.

Επιπροσθέτως, η Χάρμαινα εμπίπτει εντός του κηρυγμένου αρχαιολογικού χώρου της Άμφισσας (Υ.Α. ΥΠΠΟ/ΑΡΧ/Α1/Φ10/12135/531/13-04-1987, ΦΕΚ 262/Β/21-05-1987). Ως εκ τούτου, το Υπουργείο Πολιτισμού, διά της αρμόδιας Εφορείας Αρχαιοτήτων Φωκίδας, ασκεί αρχαιολογικό έλεγχο επί αιτημάτων δόμησης και αναλόγως τις ενδείξεις επιβάλλει έλεγχο εκσκαφών ή μη, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4858/2021.

Σύμφωνα με την Εφορεία Αρχαιοτήτων Φωκίδας, τα κτήρια της συνοικίας είναι κατασκευασμένα κατά κύριο λόγο από ωμοπλίνθους και λειτουργούσαν ως εργαστήρια επεξεργασίας δέρματος. Αν και οι ιστορικές πηγές αναφέρουν την επεξεργασία των δερμάτων και τα ταμπάκια εργαστήρια στην Άμφισσα, μέχρι σήμερα δεν υπάρχει επαρκής βιβλιογραφική τεκμηρίωση για τη χρονολόγηση του συνόλου των κτισμάτων. Σε αυτό συμβάλλει και το γεγονός ότι στα αρχικά κτήρια υπάρχουν μεταγενέστερες προσθήκες και προσκτίσματα που σε ορισμένες περιπτώσεις αλλοιώνουν την αρχική τους μορφή. Άλλωστε, στην αναφερόμενη στην Ερώτηση μελέτη του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας επισημαίνεται ότι η περιοχή *"διατηρεί ακόμα και σήμερα την εικόνα, που είχε όταν ήταν σε πλήρη ανάπτυξη, δηλαδή αυτή των μέσων του περασμένου αιώνα (1930-1950)"*.

Για το προαναφερόμενο κτήριο “Τουλασίδι” έχει εγκριθεί από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του ΥΠΠΟ μελέτη αποκατάστασης (Υ.Α. αριθ. ΥΠΑΙΘΠΑ-ΓΓΠ-ΓΔΑΜΤΕ/ΔΑΒΜΜ/51036/7709/1289/09-04-2013, ΑΔΑ: ΒΕΑ2Γ-6Σ2). Αρμόδιος για την υλοποίηση του έργου είναι ο Δήμος Δελφών, σύμφωνα με το άρθρο 11 του ν. 4858/2021, όπου προβλέπεται ότι “ο κύριος ή ο νομέας μνημείου υποχρεούται να μεριμνά για την άμεση εκτέλεση των εργασιών συντήρησης, στερέωσης ή προστασίας ετοιμόρροπου μνημείου χωρίς υπαίτια καθυστέρηση, με δική του δαπάνη και υπό την εποπτεία και τις υποδείξεις της Υπηρεσίας”.

Όσον αφορά στη διαμόρφωση των κοινόχρηστων χώρων και στη συνολική ανάδειξη της συνοικίας, η πρωτοβουλία για την υποβολή σχετικού αιτήματος ανήκει στον Δήμο Δελφών.

Από πλευράς αρμοδιοτήτων του το Υπουργείο Πολιτισμού έχει ήδη συμβάλει στην ανάδειξη της περιοχής, εισάγοντας στο Εθνικό Ευρετήριο Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς της Ελλάδας το στοιχείο με τίτλο “Νύχτα των Στοιχείων (Το στοιχείο της Χάρμαινας) στην Άμφισσα” (Υ.Α. ΥΠΠΟΑ/48341/07-02-2022, ΑΔΑ: 699Ι4653Π4-Π39). Πρόκειται για μία δημόσια πολιτιστική εκδήλωση που εμπνέεται από την προφορική παράδοση και τους αστικούς θρύλους της πόλης της Άμφισσας, κινητοποιώντας την τοπική κοινωνία, ιδιαίτερα τη νεολαία, και αναδεικνύοντας την Άμφισσα σε πόλο έλξης πολιτιστικού τουρισμού.

Επιπροσθέτως, η αρμόδια Εφορεία Αρχαιοτήτων Φωκίδας, κατανοώντας την εξέχουσα σημασία της Χάρμαινας στην ιστορία και τη λαογραφία της Άμφισσας και γνωρίζοντας ότι η συνοικία των ταμπάκηδων αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα τοπόσημα της πόλης, υλοποίησε στο πλαίσιο του ενταγμένου στο Ε.Π. Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση 2014-2020 έργου “Ανακαλύπτοντας τη Φωκίδα. Εκπαιδευτικές δράσεις σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους της Εφ. Α. Φωκίδος”, προϋπολογισμού 104.300,00 €, το εκπαιδευτικό πρόγραμμα “Από τη Νύμφη Άμφισσα στη Λενιώ της Χάρμαινας: οι γυναίκες μιας λαμπρής πόλης”, το οποίο διεξάγεται στο Αρχαιολογικό Μουσείο Άμφισσας.

Αναφορικά με τα επιμέρους ερωτήματα σχετικά με τον συντονισμό, τη χρηματοδότηση και την υλοποίηση των απαιτούμενων μελετών και έργων για την ανάπλαση και προστασία της περιοχής, διευκρινίζεται ότι οι ενέργειες αυτές δεν εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του ΥΠΠΟ, δεδομένου ότι ο οικισμός έχει κηρυχθεί ως διατηρητέος από το ΥΠΕΝ. Εντούτοις, σε περίπτωση που η Τοπική Αυτοδιοίκηση ή άλλοι φορείς προγραμματίσουν έργα ανάδειξης στην περιοχή, το Υπουργείο Πολιτισμού δύναται να συνδράμει με παροχή τεχνικής ή οποιασδήποτε άλλης βοήθειας, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του.

Η Υπουργός Πολιτισμού
ΛΙΝΑ ΜΕΝΔΩΝΗ

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Πολιτισμού
2. ΓΔΑΠΚ
3. ΓΔΑΜΤΕ
4. ΔΠΑΝΣΜ
5. ΔΙΝΕΠΟΚ
6. ΕΦΑ Φωκίδας
7. ΥΝΜΤΕ Δυτικής Ελλάδας, Πελοποννήσου και Νοτίου Ιονίου
8. ΕΔΕΠΟΛ